

TALOUSENNUSTE VUOSILLE 2024–2026

Kasvuodotukset ovat hiipuneet vuoden edetessä

LISÄTIETOJA

Juho Koistinen
ennustepäällikkö
040 940 2833
juho.koistinen@labore.fi

Ennustearvio

TALOUDEN JA
TUUKKIMUS
LABORE
EST 1971

TALOUSENNUSTE VUOSILLE 2024–2026

Kasvuodotukset ovat hiipuneet vuoden edetessä

Alkuvuoden talouskasvu on osoittautunut odotuksiin nähden hitaaksi, eikä jyrkkää suhdannekäännettä ole näköpiirissä. Odotamme kansainvälisen suhdanteen kohenevan loppuvuodesta, mikä parantaa Suomen vientikysyntää. Odotuksia koronlaskujen määrästä kuluvana vuonna on tarkistettu alaspäin, mutta Suomen inflaatioluvut puoltaisivat nopeampaa rahapolitiikan kevenemistä. Kevään ennustemme vuoden 2024 talouskasvusta ja työllisyydestä toteutuvat julkaisuajankohtaan nähden epätodennäköisemmin. Muilta osin kevään ennustemme vaikuttaa edelleen perustellulta.

Työn ja talouden tutkimus LABORE julkisti kevään talousennusteensa kaksi kuukautta sitten huhtikuun 18. päivänä. Sen mukaan kuluvan vuoden talouskasvu olisi 0,4 %, ja vuonna 2025 ja 2026 kasvu vauhdittuisi 2,1 ja 2,0 %:iin. Ennusteen perusura perustui yksityisen ja vientikysynnän kasvuun, joita rahapolitiikan keveneminen vauhdittaa. Toisaalta tunnistimme useita riskitekijöitä, joiden vaikutuksesta kasvu voisi jäädä vaimeammaksi kuin ennustamamme. Nämä riskit liittyivät hallituksen sopeutustoimiin ja kansainväliseen talouteen. Vaikka riskien toteutumisesta on ennenaikaista arvioida, on kasvunustemme toteutuminen vuosille 2024 ja 2025 hieman epätodennäköisempää julkaisuajankohtaan nähden. Tähän on kaksi keskeistä syytä. Ensiksi, ennustemme ei huomionnut hallituksen sopeutustoimien vaikutuksia,

Kuva: Elisa, Pixabay.

koska näiden toimien suuruusluokka ei ollut tiedossa. Toiseksi, odotukset rahapolitiikan kevenemisestä euroalueella ovat laskeneet sitkeän inflaation vuoksi.

Tilastokeskus julkaisi kansantalouden tilinpidon vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen tiedot toukokuun viimeisenä päivänä. Näiden tietojen perusteella bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi 0,2 % edellisneljännekseen nähden ja supistui 1,2 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Taloutta ylläpiti pitkälti kulutuskykyntä, sillä julkinen kulutus kasvoi noin 2 % ja yksityinen kysyntä 1 % verrattuna sekä edellisneljänneksen että vuodentakaisiin lukuihin. Jos kasvu jatkuu ensimmäisen neljänneksen vauhdilla loppuvuoden, talous supistuu noin 0,5 % edellisvuoteen verrattuna. On kuitenkin huomattava, että ensimmäisen neljänneksen kasvulukuja painoivat alkuvuonna satamia sulkeneet työtaistelutoimet, joiden vaikutus on selvästi nähtävissä viennin osalta kuviossa 1. Tavaroiden ja palveluiden vienti supistui 4,6 % edellisneljänneksestä ja 8,4 % vuodentakaisesta. Tämän perusteella voidaan olettaa, että kolmen jäljellä olevan vuosineljänneksen osalta vienti on vireämpää verrattuna ensimmäisen neljänneksen lukuihin. Investoinnit laskivat

4,8 % edellisneljännekseen ja 6,9 % edellivuoden vastavaan ajankohtaan verrattuna. Investointeja painaa edelleen puute rakennusinvestoinneista, joiden määrään ei ole välitöntä muutosta näköpiirissä.

SOPEUTUSTOIMIEN TALOUSVAIKUTUKSET OVAT EPÄSELVIÄ

Kevään kehysriihessä päätettiin uusista julkista taloutta sopeuttavista toimista. Näistä merkittävin on yleisen arvonlisäverokannan korotus 1,5 prosenttiyksiköllä 25,5 prosenttiin, joka astuu voimaan kuluvan vuoden syyskuussa. VM:n arvion mukaan sopeutustoimien vaikutus julkisen talouden tasapainoon on nettomääräisesti noin 2,3 miljardia. VM arvioi kevään talousennusteessaan sopeutustoimien supistavan taloutta noin 0,5 prosenttia, josta suurin osa kohdistuu ensi vuoteen. Arvio sopeutustoimien taloutta supistavasta vaikutuksesta on kuitenkin varovainen, ja on mahdollista, että vaikutukset ovat tätä suurempia. Tässä tapauksessa riski taantumien pitkittymisestä kasvaa entisestään.

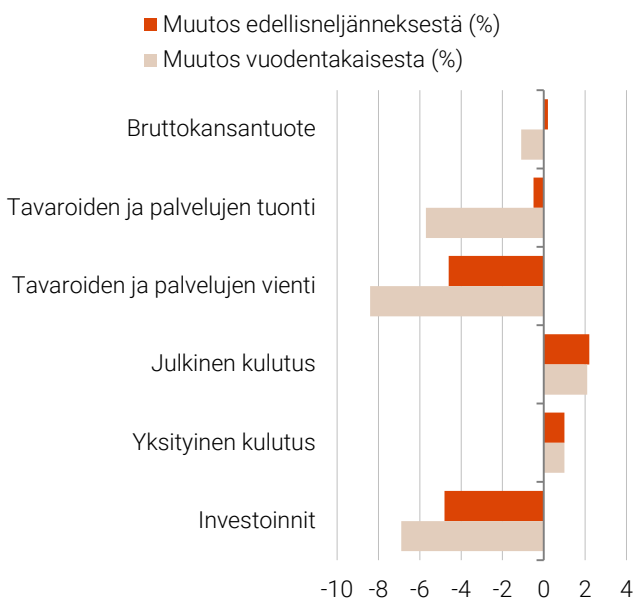
Merkittävä osa hallituksen suunnitelmista julkisen talouden tasapainottamiseksi perustuu työllisyyden parantamiseen. Hallitusohjelmassa mainitaan tavoitteiksi 100 000 uutta työllistä, mikä vahvistaa julkista taloutta

noin kahdella miljardilla. Viimeaikainen kehitys työllisyydessä on kuitenkin ollut päinvastaista, sillä työttömyysasteen trendi nousi huhtikuussa 8,2 prosenttiin, jossa on nousua 1,3 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta. Osa tästä muutoksesta on kiistatta suhdanneluontoista, kuten rakentamisen ongelmiin liittyvää. Vielä on kuitenkin epävarmaa, kehittykö työllisyys parantamalla työn vastaanottamisen kannustimia, kuten ansiosidonnaisen päivärahan ehtoja tiukentamalla. Ilmeinen vaikeus hallituksen työllisyystavoitteen saavuttamiseksi liittyy siis takamatkalle, jolta sitä lähdetään taittamaan. Kevään ennusteesamme arvioimme vuoden 2024 työttömyysasteeksi 7,0 prosenttia, minkä toteutuminen vaatii nopeaa suhdanteen kääntymistä ja sen myötä työllisyyden paranemista.

SUOMEN KANNALTA KOROT LASKEVAT HITAASTI

Euroopan keskuspankki (EKP) laski kesäkuussa odotetusti keskeisintä ohjaukorkoaan 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin. Kokouksen keräämä huomio kiinnittyi tuleviin päätöksiin, joista saatiin vain vähän vihjeitä. Tämä ilmenee kuviossa 2, jossa on kuvattu 12 kuukauden Euribor-korko kuluvana vuonna. Vuoden Euribor-korko ennakoi tulevia korkopäätöksiä, ja viimeaikainen laskusuunta kertoo maltillisista odotuksista rahapolitiikan kevenemiselle verrattu-

KUVIO 1. KYSYNNÄN JA TARJONNAN TASEEN ERÄT 2024:1

Lähde: Tilastokeskus.

KUVIO 2. EURIBOR 12 KK 1.1.2024–13.6.2024

Lähde: Suomen Pankki.

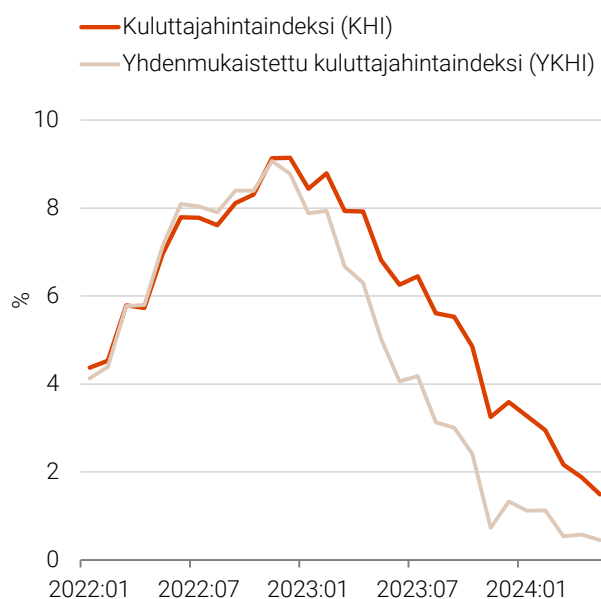
na alkuvuoteen. Nämä maltillistuneet odotukset heijastelevat euroalueen sitkeää inflaatiota, jota ylläpitää etenkin palveluiden hinnannousu. Myös EKP:n kesäkuun inflaatioennustetta tarkistettiin ylös 0,2 prosenttiyksikköä vuosille 2024 ja 2025 maaliskuun luvuista.

Suomen kannalta ohjauskorkoja voisi laskea markkinaodotuksia nopeammin, sillä inflaatio on laskenut tasaisesti yli vuoden. Tämä on nähtävillä kuviossa 3, jossa on kuvattu kuluttajahintaindeksillä (KHI) ja yhdenmukaistetulla KHI:llä laskettu inflaatio. Jälkimmäisestä on poistettu muun muassa asuntolainojen korkojen vaikutus hintatasoon, ja se soveltuu euroalueen maiden väliseen vertailuun. Kireä rahapolitiikka on ollut tehokasta Suomen hintapaineiden tukahduttamiseksi, ja kuvion 3 lukujen perusteella inflaatio on jo alle EKP:n keskipitkän aikavälin tavoitteen (2 %). Voidaan olettaa, että edelleen elpyvä yksityinen kysyntä ylläpitää hintatasoa loppuvuonna, minkä vuoksi arviotamme vuoden 2024 inflaatiosta (2,2 %) ei ole tarvetta muuttaa.

LOPPUVUODEN KASVU VOI YLLÄTTÄÄ POSITIIVISESTIKIN

Tunnistimme kevään ennusteessamme Suomen vientinäkyymiin liittyviä riskejä, kuten Lähi-idän konfliktiin laajenemisen tai Yhdysvaltain presidentinvaalien seuraukset kansainväliselle kaupalle. Toisaalta on huomattava, että vientinäkyymiin liittyy myös positiivisempia yllätyksiä. Euroalueen kasvu oli Eurostatin tietojen perusteella vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttia, joka oli odotuksia parempaa. Myös viimeaikaiset suhdannetiedustelut tukevat näkemystä Euroopan talouden elpymisestä. Suomen talouden kannalta euroalueen elpyminen on keskeistä, sillä euroalue vastaa noin kolmasosaa Suomen vientimarkkinoista.

KUVIO 3. INFLAATION KEHITYS 2022:01–2024:05

Lähde: Tilastokeskus.

Rajoitukset maailmankaupassa voivat yllättää myös negatiivisesti. Maailmantalouden fragmentaatiosta on vielä vähän näyttöä, mutta suunta on pienten avotalousien kannalta epäsuotuisa. Esimerkiksi Euroopan unionissa on suunnitteilla kiinalaisten sähköautojen tullimaksujen tuntuva korotus. Kiina vastaa oletettavasti nostamalla EU:n alueelta tuotujen tuotteiden tullimaksuja. Entisestään kiristyvät kauppasodat ja maailmantalouden kiihtyvä fragmentaatio ovat Suomen kannalta negatiivisia riskejä, joiden torjumisessa EU:n tulevalle parlamentilla ja komissiolla on merkittävä rooli. ■

LISÄTIETOJA

JUHO KOISTINEN

ennustepäällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

www.labore.fi

Työn ja talouden tutkimus LABORE

eli Labore (ent. Palkansaajien tutkimuslaitos) on vuonna 1971 perustettu itsenäinen taloudellinen tutkimuslaitos, jossa tehdään tieteen kansainväliset laatukriteerit täyttävää soveltavaa taloustieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen painopistealueet ovat työn ja koulutuksen taloustiede, julkistaloustiede sekä makrotaloustiede.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Arkadiankatu 7 (Economicum)
00100 Helsinki
Puh. +358 40 940 1940
labore.fi

Kannen kuva

deni febriliyan, Pixabay